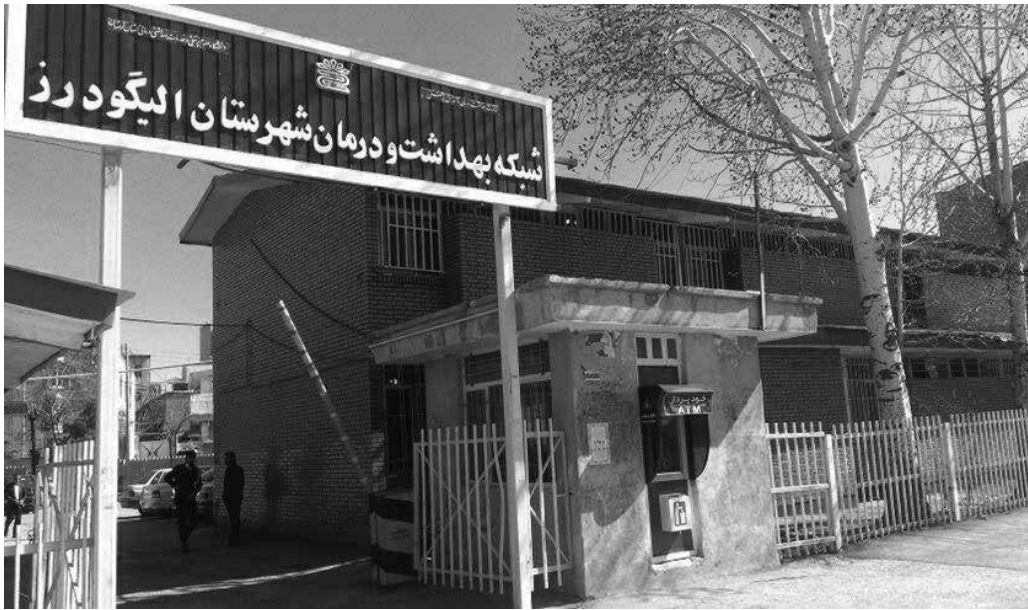
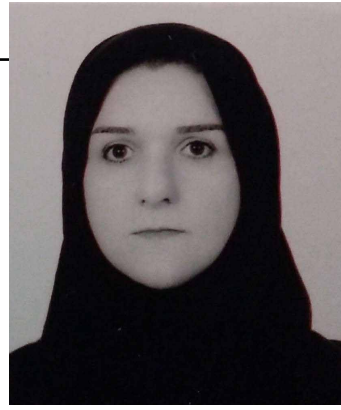

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های الیگودرز

رئیس اداره امور آزمایشگاه های الیگودرز؛ با چالش کمبود منابع انسانی در نوبت های مختلف کاری مواجهیم

شهر الیگودرز در ناحیه کوهستانی و با آب و هوایی بسیار سرد در شرق استان لرستان واقع شده است. مرکز این شهرستان، شهر الیگودرز است. فرمانداری الیگودرز در سال ۱۳۳۷ تأسیس شد. شهرستان الیگودرز دارای بخش های مرکزی، زز و ماهرو، بشارت (ذلقی)، بربرود شرقی و بربرود غربی است. جمعیت این شهرستان ۱۴۰۰۰۰ نفر و وسعت آن ۵۸۷۰ کیلومتر مربع است که ساکنین آن به لری بختیاری صحبت می کنند. ریشه نام گذاری آن را برخی از ریشه آل گودرز و برخی نیز آن را از واژه آلبورز (گندم سرخ) دانسته اند. این شهر از طریق محور شمالی با شهرهای خمین، محلات، اراک و از طریق محور جنوبی با شهرهای دزفول و فریدون شهر و کوهرنگ، از طریق محور شرقی با شهرهای داران، گلپایگان و خوانسار و از طریق محور غرب و شمال غربی نیز با شهرهای ازنا، دورود، شازند، بروجرد و خرم آباد ارتباط دارد. شبکه بهداشت و درمان شهرستان الیگودرز با ۱۵۴۸۰۲ نفر جمعیت تحت پوشش، ۶۵ خانه بهداشت و ۱۵ مرکز روستایی، ۳۷۸ روستایی تحت پوشش و ۳۴۵۶۸ خانوار در حال خدمت رسانی به مردم جهت ارتقای سلامت جامعه است. بیوش توکلی، دانش آموخته دکتری علوم آزمایشگاهی مسئول اداره امور آزمایشگاه های شبکه بهداشت و درمان شهرستان الیگودرز است. وی ۲۹ سال سابقه کار دارد و از سال ۷۱ مشغول به کار است. در ادامه با فعالیت های وی و این اداره بیشتر آشنا می شویم.

برنامه‌ریزی آزمایشگاه مرجع سلامت و
هماهنگی با وزارت بهداشت جهت اختصاص بودجه
عمرانی و تجهیزات و نیروی انسانی و اعمال قوانین بهتر
شغلی برای همکاران آزمایشگاهی راهکار پیشنهادی
بنده برای حل چالش‌های موجود است

❖ خواهشمند است درباره کار ویژه‌ی اداره
امور آزمایشگاه‌ها توضیح بفرمایید.

- فعالیت اداره امور آزمایشگاه‌ها شامل نظارت فنی و
اجرایی در امور آزمایشگاه‌های تابعه است. علاوه بر آن
بنده مسئول فنی آزمایشگاه مرکز نیز هستم.

- نظارت و هماهنگی استانداردهای روش‌های
آزمایشگاهی و اجرای کلیه قوانین و مقررات و دستورات
العمل‌های آزمایشگاهی که به ما تحویل داده می‌شود.

- مدیریت اطلاعات آزمایشگاهی و جمع‌آوری و
تدوین آمار و اطلاعات موردنیاز اداره کل مرجع سلامت
به عهده‌ی این واحد است.

- رسیدگی به شکایات از مراکز تابعه، تعیین محل
خدمت کارکنان آزمایشگاه اعم از: استخدامی، طرحی،
پیام‌آور...

- تهیه تجهیزات و کیت و فرآورده‌های آزمایشگاهی و
نحوه توزیع آن‌ها بعد از کسب اطمینان از کیفیت آن‌ها.

- هماهنگی و نظارت بر امور واحدهای مشترک
با آزمایشگاه مانند واحد مبارزه با بیماری‌ها، بهداشت
محیط، بهداشت خانواده و ... در امر خدمت‌رسانی
به مردم همه عواملی هستند که مستقیماً به این واحد
مربوط می‌شوند.

❖ این اداره‌ی زیر نظر ریاست دانشگاه است یا
معاونت درمان؟

بله. این واحد زیر نظر شبکه بهداشت و بالطبع زیر
نظر ریاست دانشگاه علوم پزشکی لرستان است.

❖ چند نفر پرسنل دارید و وظایف هر بخش
چیست؟

برنامه‌ی کلی واحد امور آزمایشگاه‌ها به عهده‌ی
خودم است. وظایف محوله با برنامه‌ریزی، ابتدا
به سوپروایزر هر آزمایشگاه و بعد به کارشناسان

❖ لطفاً در ابتدا از فعالیت‌ها و سوابق خود بگویید؟
اولین دکتر آزمایشگاه در آن شهر بوده‌ام. در دانشکده
پرستاری، تدریس و راه‌اندازی آزمایشگاه‌های دانشکده را
داشته‌ام، در آن زمان شبکه بهداشت دارای یک بیمارستان
(امام جعفر صادق) و یک آزمایشگاه درمانگاهی (۱۷
شهریور) بود. در شروع کار تمام تلاشم به‌روز کردن
آزمایشگاه‌ها بود. در آن زمان کاردان و کارشناس
آزمایشگاه بسیار کم بود ولی در حال حاضر شاهد
پیشرفت بسیار در برنامه‌ریزی نیروی انسانی آزمایشگاه‌ها
هستیم. در حوزه معاونت درمان دو بیمارستان وابسته به
دانشگاه داریم، بیمارستان امام جعفر صادق و بیمارستان
شهید دکتر ولیان. علاوه بر آزمایشگاه‌های بیمارستانی ۴
تا آزمایشگاه خصوصی هم داریم. در حوزه‌ی معاونت
بهداشت هم آزمایشگاه مرکزی و مرجع شبکه واقع
است که با طرح تجمیع آزمایشگاه‌های بهداشتی در
این مرکز فعالیت می‌کند. مانند آزمایشگاه سل، مالاریا
و غیره. علاوه بر آزمایش‌های بیمه روستایی در شبکه
آزمایشگاه‌های روستایی داریم که اوایل کار، آموزش
بهورزها و دارویارها را در برنامه داشتیم ولی با افزایش
تعداد نیروهای فنی آزمایشگاهی و طرح تحول نظام
سلامت، آزمایشگاه‌های روستایی وضعیت بهتری را
پیدا کرده‌اند. همچنین در روستاهای نزدیک به شهر، مراکز
نمونه‌گیری نیز احداث شده است. ممیزی و بازرسی از
کلیه آزمایشگاه‌ها توسط این واحد و همکاری سایر
کارشناسان آزمایشگاه صورت می‌گیرد. برنامه‌ریزی و
نظارت و اجرای برنامه‌های آموزشی جهت توانمندسازی
و ارتقای علمی کارکنان و به‌روز کردن اطلاعات راداریم.

❖ تعامل اداره امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه چگونه است؟

مطلوب است و درکل راضی هستیم. در این چند سال حتی در سخت ترین شرایط، هم شهرستان و هم دانشگاه خوب عمل کرده اند و حتی در مواردی بیشتر از توان موجود جهت برآورده شدن نیاز آزمایشگاه ها تلاش شده است.

❖ چه چالش هایی برای انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه ها وجود دارد و راهکارهای پیشنهادی شما چیست؟

اولین چالش کمبود منابع انسانی در نوبت های مختلف کاری است. یا باید بومی باشند و یا نهایت مشمول طرح هستند. یک نفر نیروی کاری ممکن است در چندین بخش آزمایشگاه، نیاز به فعالیتش باشد. در آزمایشگاه های مراکز روستایی نیاز به فضا و تأسیسات و همچنین تجهیزات بهتری است. نداشتن رضایت شغلی کارکنان در مقایسه با سایر همکاران بخش های مختلف بهداشت و درمان از لحاظ حقوق و مزایا از چالش های دیگر است. برنامه ریزی آزمایشگاه مرجع سلامت و هماهنگی با وزارت بهداشت جهت اختصاص بودجه عمرانی و تجهیزات و نیروی انسانی و اعمال قوانین بهتر شغلی برای همکاران آزمایشگاهی راهکار پیشنهادی بنده برای حل چالش های موجود است.

❖ آیا کمبود و ضعفی در آزمایشگاه های استان در زمینه اقلام و تجهیزات وجود دارد؟ چه دستگاه ها و اقلامی؟

کلیه آزمایشگاه ها مجهز به تجهیزات مکانیزه برای انجام آزمایش های مختلف هستند. نیاز مبرم به تجهیزات تخصصی مثل کانتر سی دی خور و PCR، آنالایزر ایمونولوژی، میکروسکوپ فلوروسنت، ایمونوهیستوشیمی و... احساس می شود. امیدوارم قبل از بازنشستگی من این دستگاه ها هم خریداری شود و آزمایشگاه ها با تمام توان بانش روز جلو بروند. به امید روزی که آزمایشگاه های کشور عزیزمان ایران در دنیا سرآمد باشد.

نیاز مبرم به تجهیزات تخصصی مثل کانتر سی دی خور و PCR، آنالایزر ایمونولوژی، میکروسکوپ فلوروسنت، ایمونوهیستوشیمی و... احساس می شود

ممیزی واگذار می شود. وظایف عمده ای همکاران در این واحد، برنامه ریزی منظم در به سامان نمودن فعالیت های آزمایشگاه، ممیزی و بازرسی مستمر آزمایشگاه ها و تنظیم و ارائه گزارش ها به امور آزمایشگاه های دانشگاه ها، نیازسنجی آموزشی و همکاری در برگزاری کارگاه های آموزشی، تدوین و اجرای دستورالعمل ها است.

❖ نحوه ی نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به چه صورت است؟

مدیریت حفاظت از تجهیزات آزمایشگاهی در واقع به عهده مسئول فنی واحد یا سوپروایزر آزمایشگاه است و نظارت بر حسن انجام آن توسط ممیزی های واحد طبق چک فهرست های آزمایشگاه مرجع سلامت انجام می شود.

❖ وضعیت اجرای آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه چگونه اجرا می شود؟

کلیه ای آزمایشگاه های تحت پوشش اداره امور شهرستان در برنامه ای EQAP، ۳ مرتبه در سال شرکت کرده که بدین صورت صحت تست ها بررسی می شود و در برنامه IQC دقت هر آزمایشگاه محک زده می شود. آنالیز داده ها به عهده ای مسئول فنی است و مستندات طبق چک لیست توسط همکاران ممیزی مورد بررسی قرار می گیرد.